



שמירת קשר עם מועמדים שהתקבלו לתוכנית:

מתאריך הקבלה ועד תחילת הלימודים

רציונל

ועדות הקבלה לתוכנית 'מגמה לעתיד' מתקיימות בכל שנה בחודשים מארס-אפריל. המועמדים שמתקבלים לתוכנית מתחילים את לימודיהם רק כחצי שנה אחרי סיום תהליך הקבלה. זוהי תקופת המתנה ארוכה, ועל כן מוצע לשמור על קשר עם הצעירים ולסייע להם בשמירה על המוטיבציה ללמוד בתוכנית.

במסמך זה יוצגו פעולות המוצעות לשמירת הקשר עם הצעירים ממועד קבלתם לתוכנית ועד תחילת הלימודים ב-1/9.

מטרות

- להגביר ולשמר את המוטיבציה של הצעירים שהתקבלו ללמוד במסגרת התוכנית, לצמצם ואף למנוע את האפשרות שלא יחלו בלימודיהם.
 - להעמיק את ההיכרות ההדדית של הצוות והצעירים שהתקבלו לתוכנית.
 - לתמוך וללוות את הצעיר בפנייתו לשירותי תעסוקה (באמצעות משרד העבודה והרווחה או משרד הבריאות) לצורך קבלת הועדה/מימון.
 - לסיים את הליך ההרשמה ללימודים, לרבות מילוי כל הטפסים הנדרשים.
- מוצע ליצור קשר עם צעיר שהתקבל לתוכנית לפחות אחת לחודש עד לתחילת הלימודים. ניתן להציע למועמד פרטים של איש קשר שאליו יוכל לפנות ביוזמתו, במידת הצורך.**

כתבה: שירז שבירו-אחי

קראו והגיבו: מימי פלצ'י – משרד החינוך, יפעת קליין – ג'וינט ישראל, אסנת אלנתן – תוכנית 'מגמה לעתיד'.



פעילויות מוצעות

לוח	פעולה	הכנות
חודש מאי או שבועיים לאחר מסירת ההודעה למועמד על קבלתו לתוכנית.	הזמנת המועמד למכללה לצורך הרשמה.	קלסר/תיקייה אישית לכל צעיר, הכוללת: 1. מכתב קבלה בשני עותקים (עותק אחד לתיוק במוסד החינוכי ועותק אחד יימסר לצעיר). 2. מסמכי ההרשמה . 3. הכנת הזמנה למפגש היכרות וקליטה . 4. הכנת הזמנה ותוכנית ליום גיבוש.
יוני או כחודש לאחר שהמועמד ביצע את ההרשמה.	תזכורת בשיחת טלפון ובדוא"ל להשלמת מסמכים + הזמנה ליום הכנה/יום גיבוש + הזמנה למפגש היכרות וקליטה.	
20.6 עד 20.7	מפגש היכרות וקליטה .	
יולי	פעילות גיבוש . ניתן לבחון הזמנת הצעירים להתנסות ביום או במספר ימים במסגרת תוכנית הארכת שנת הלימודים ביולי.	ארגון ותיוק המסמכים הנדרשים לכל צעיר, בדיקה של המסמכים החסרים ודאגה להשלמתם. סיכום ותיעוד מפגשי ההיכרות והקליטה.
אוגוסט	יצירת קשר על ידי מחנכת הכיתה ווידוא שהצעירים מגיעים ללימודים ב-1.9. שיחה - מתן מידע ותשובות לשאלות נוספות המעסיקות את הצעירים. השלמת המסמכים שעדיין חסרים.	בדיקה האם יש מסמכים שעדיין חסרים ודאגה להשלמתם.



הצעות לפעילות גיבוש המועמדים שהתקבלו

דגשים מומלצים

1. אם צעירים משנה ב' או ג' מעוניינים, ניתן ואף מומלץ לאפשר להם להיות שותפים בתכנון ובהפעלת יום הגיבוש. הפעילות תתקיים על ידי אנשי הצוות של המוסד החינוכי, שבו מתקיימת התוכנית (גם במקרים שבהם צעירים משנה ב' וג' שותפים לתכנונה ולהפעלתה).
2. משך הפעילות: כשעתיים וחצי.
3. להזמין את הצעירים מבעוד מועד, לשלוח להם הזמנה כתובה, לשלוח תזכורת יום לפני האירוע ולוודא הגעתם.
4. לבדוק אילו מסמכים חסרים לכל צעיר חדש ולבקשו מבעוד מועד להביאם ליום הגיבוש. ייתכן שצעירים עם מוטיבציה ירודה להגעה למכללה למפגש חברתי יבואו ביתר רצון כאשר יש להם גם מטרה "מעשית", כגון השלמת מסמכים.
5. לבחון מבעוד מועד האם יש צורך בהתאמה/הנגשה עבור מי מבין המשתתפים, ולהיערך באופן שיאפשר השתתפותם של כל הבאים.
6. אם מתכננים כיבוד, יש לבחון מבעוד מועד מידע על תלמידים עם רגישויות, אלרגיות וצרכים נוספים, כגון כשרות.
7. לבחור פעילויות מגוונות, מאתגרות ולא מתסכלות מידי, שיאפשרו לכולם להשתתף ולבוא לידי ביטוי. מטרת הפעילות היא ליצור אווירה חיובית וחברית ולכן חשוב לקיים פעילויות המעודדות שיתוף פעולה והיכרות עם כל המשתתפים.
8. לאפשר זמן לקיום תקשורת והיכרות חופשית של המשתתפים.
9. להכין תגי שם למשתתפים ולצוות.

מהלך מוצע לפעילות

15 דקות: התכנסות, רישום וחלוקת תגי שם, כיבוד קל.

5 דקות: ברכת מנהל/ת המכללה או מי מטעמו או רכזת התוכנית – ברכה לצעירים על בחירתם בתוכנית וקבלתם, הסבר על סדר היום המתוכנן.

40 דקות: פעילות היכרות.

10 דקות: הפסקה.

30 דקות: העמקת ההיכרות או סיור במוסד החינוכי.

30 דקות: פעילות גיבוש ושיתוף פעולה בקבוצה.

20 דקות: סיכום היום.

הצעות למשחקי היכרות

מומלץ לקיים שתי פעילויות מהרשימה שלהלן או כל פעילות אחרת המאפשרת היכרות ויצירת אווירה קבוצתית חיובית באופן מותאם לגיל המשתתפים. כמו כן, מוצע לבדוק האם נדרשות הנגשות שיאפשרו השתתפותם של כל הצעירים.

1. כדור השמות

מנחה הפעילות מוסר את הכדור לאחד המשתתפים וקורא בשמו. המשתתף שקיבל מוסר למשתתף אחר, עד שהסבב הושלם.

2. נייר שמות

יושבים במעגל. המנחה לוקח דף חלק שלם, אומר שם ומפיל את הדף, מי ששמו נאמר צריך לתפוס את הדף לפני שהוא נופל. התופס ממשיך עד להשלמת הסבב. אם הדף נפל – מי שהיה אמור לתפוס אותו קורע חתיכה ממנו וממשיך במשחק.

3. אותיות בשם

ישיבה במעגל. כל משתתף אומר את שמו ומילה נוספת המתחילה באות הפותחת של שמו וקשורה אליו בדרך כלשהי, כגון: שירז - שעון, אני מקפידה לשים שעון על היד או לחילופין - מקפידה על זמנים. הבא אחריו אומר את שמו ומילה נוספת המתחילה באות הפותחת של שמו וקשורה אליו בדרך כלשהי, וחוזר על דבריו של קודמו (דנית – דואר - פעם עבדתי בדואר; שירז תמיד עם שעון).

מומלץ בתחילת הפעילות לאפשר למשתתפים זמן קצר לחשיבה.

4. השם המשובש

הכנה: כרטיסים שעליהם שמות המשתתפים בצורה משובשת.
כל משתתף מקבל כרטיס. עליו לגלות את השם ולמסור את הכרטיס למשתתף שזהו שמו.
התאמות: ניתן להכין מראש "כרטיס ניווט" עם שמות כל הצעירים המשתתפים ולתת למי שמתקשה כדי שימצא את השם המשובש.

5. אות מן השם

כל משתתף בוחר אות אחת מהשם שלו, כותב אותה על הדף ורושם מספר רב של מילים שמתחילות באותה האות ומאפיינות אותו. כל משתתף מציג את הדף שלו במעגל. אפשרי להציע לצעירים עם אותיות זהות בשמם לשתף פעולה. התאמות: אפשר להציג בזוגות.

6. כדור צמר

מעבירים כדור צמר מהאחד אל השני. כל אחד מלפף את הצמר סביב אצבעו ומספר דבר מה על עצמו (חווייה מהחופש, שם ושם משפחה, דבר אהוב...) עד להשלמת הסבב. כדי להתיר את ה"פלונטר" מחזירים את הכדור לאחור, כשעל כל אחד לזכור ממי קיבל את הכדור ומה הדבר שסיפר.

התאמות: אפשר לבקש לציין רק את השמות כדי להתיר את ה"פלונטר".

הפסקה. לפני היציאה להפסקה מומלץ להסביר על החלק הבא של המפגש: העמקת ההיכרות או סיור במכללה וכן לציין את שעת החזרה מההפסקה.

סיור במוסד החינוכי או העמקת ההיכרות

סיור

מכיוון שחשוב לשמור על מסגרת זמן של שעתיים וחצי לכל היותר, מומלץ לבחור האם לקיים ביום הזה סיור להכרת המוסד החינוכי או לקיים פעילות להעמקת ההיכרות בין המשתתפים והצוות.

אם החלטתם לקיים סיור, ניתן לקיימו במשותף לכל המועמדים או לחלק את המועמדים החדשים לקבוצות של שלושה עד ארבעה ולבקש מהצעירים של שנה ב' או ג' לערוך לכל קבוצה של מועמדים חדשים סיור במספר מוקדים מרכזיים:

- במשרד/במזכירות.
- בכיתות הלימוד.
- במזנון.
- במעבדות.
- באזור של חדרי הטיפול/השיחות האישיות.
- בפינות הישיבה בפנים ובחוץ.
- בכניסות השונות למכללה.

רצוי לתכנן מראש סדר שונה של הסיור לכל קבוצה.

אם החלטתם לקיים פעילות להעמקת ההיכרות ולדחות את ההיכרות עם מתקני המוסד החינוכי ל-1/9, להלן הצעות למשחקי תקשורת להעמקת ההיכרות.

מומלץ לבחור משחק אחד בלבד מהרשימה או לקיים פעילות אחרת.



1. קרסלה

מסתדרים במעגל פנימי וחיצוני אחד מול השני ומשוחחים במשך שלוש דקות על נושא מסוים שהוצג. לאחר שלוש דקות המעגל החיצוני זז ימינה והשיחה מתקיימת עם בן זוג אחר. נושאים מוצעים לשיחה: סרט שראיתי לאחרונה, ספר שקראתי ואהבתי, מאכלים אהובים, מקום שהייתי רוצה להיות בו, חיות אהובות, שלושה דברים שהייתי לוקח לאי בודד, תחביב שיש לי, אתר האינטרנט שאני מרבה לשוטט בו, המקום היפה ביותר שהייתי בו, מקום שהייתי רוצה להיות בו.

2. שעון פגישות

כל משתתף מקבל דף עם ציור של שעון. המשתתפים מסתובבים בחדר וקובעים פגישות עם שאר חברי הקבוצה. כשכולם מסיימים למלא את הדף, המדריך אומר את השעה והמשתתפים צריכים לדבר עם האנשים שעמם קבעו על נושא מסוים שהמדריך יציג. יש להכין דפי שעון לפגישות. נושאים מוכנים מראש (הוצעו לעיל. יש לשים לב שאין רגישות אצל אחד הצעירים לנושאים הללו).

3. ריאיון

מחלקים את הקבוצה לזוגות. כל זוג מקבל שק רצועות שעליהן כתובות שאלות. כל אחד מבני הזוג לוקח מהשק בתורו רצועה ושואל את חברו את השאלה הכתובה על הרצועה. כך עד שסיימו לשאול זה את זה את כל השאלות שהיו בשק (או שנגמר הזמן).

4. משחק הגרוטאות

הכנה: אוספים מראש גרוטאות/חפצים, כגון: שעון, פנס, ספר, קלטת, מחברת, עט, טיפקס, מברג, בגד, רדיו, תמונה, צבע, טוש, נעל, אבן, צדף, בובה, דובי, כדור...

הוראות: מפזרים את החפצים במרכז החדר. לפי סימן מוסכם על כל משתתף לגשת ולבחור לעצמו פריט כלשהו ולחזור למקומו. כל משתתף מציג במה בחר וכיצד החפץ קשור אליו.

אם יש משתתפים המתקשים לבחור, מומלץ לסייע להם ולתווך במידת הצורך באמצעות שאלות, כמו "מה אתה רוצה לספר על עצמך?", "איזה חפץ יכול להתקשר למה שאתה רוצה לספר על עצמך?" וכדומה.

גיבוש קבוצתי

אחד הכלים המשמעותיים ביותר העומדים לרשותנו בטיפול המוטיבציה של הצעירים להשתתף בתוכנית הוא יצירת אווירה טובה בקבוצה.

מומלץ לבחור את אחת הפעילויות הבאות לעידוד שיתוף הפעולה בין המשתתפים.

1. להפוך את השטיח

מחלקים את המשתתפים לקבוצות, שבכל אחת מהן ארבעה עד שישה צעירים.
כל קבוצה בתורה עומדת על שטיח או על משטח נייד אחר, כגון בד, אלבד, משטח סול.
מטרת הקבוצה - להפוך את השטיח מבלי לרדת ממנו ומבלי לדרוך על הרצפה. על הקבוצה
להצטמצם לשטח קטן ביותר על השטיח ולתפוס כמה שפחות מקום כדי להפכו.
ניתן להתערב במידת הצורך ולהציע למשתתפים עזרה בתכנון פעולותיהם כדי להצליח
להפוך את השטיח.

בשיחה אחרי הפעילות מומלץ לשאול את השאלות הבאות:

- איך הרגשתם בפעילות?
- האם פעלתם בשיטה או בדרך מסוימת?
- האם היה מוסכם על כולם איך לפעול?
- איך התקבלו ההחלטות?
- האם מישהו חשב שהיה כדאי לפעול באופן אחר?
- הפשטה והכללה: מה מעודד או חוסם עבודה של קבוצה?

2. לוח מקשים

הכנה: 30 דפים או בריסטולים בגודל 4A, שעליהם כתובים מספרים מ-1 עד 30; חבל/סרט סימון.

הוראות המשחק: פעילות קבוצתית. כל המשתתפים הם חברי הקבוצה ונדרש שיתוף פעולה ביניהם.

הקבוצה עומדת סביב למעגל שסומן באמצעות חבל או סרט סימון. בתוך המעגל מפוזרים באופן לא רציף כרטיסיות שעליהן המספרים 1-30.

הקבוצה תיגע בכרטיסיות בסדר עולה, בזמן המהיר ביותר. בדרך כלל המשחק ידרוש כמה סבבים כדי להצליח במשימה.

כללים:

1. בתוך המעגל רשאי להימצא ברגע נתון אדם אחד בלבד.
 2. בכל פעם שיש יותר מאדם אחד במעגל, זוהי חריגה. חריגה תעלה לקבוצה ב-5 שניות נוספות.
 3. משך הזמן להשגת המטרה: 4 דקות.
- אפשרויות:
1. לאפשר לקבוצה זמן מסוים לתכנן וזמן מוגדר לביצוע המשימה.
 2. זמן גלובלי, לדוגמה - לתת לקבוצה 20 דקות לתכנן ולביצוע של מספר ניסיונות על פי בחירתם.
 3. קביעת יעד זמן בכל אחד מן הסבבים, כאשר המטרה היא להשתפר מסבב לסבב.

בשיחה אחרי הפעילות מומלץ לשאול את השאלות הבאות:

- האם היו שינויים בביצוע בין הניסיונות השונים?
- האם זה היה שינוי או שיפור של השיטה?
- האם היה מוסכם על כולם לעשות את השינוי או שזו הייתה החלטה של אחד?
- לחילופין, אם יגידו שלא היה שינוי: האם מישהו חשב שצריך לשנות?

- הפשטה והכללה: מה מעודד או חוסם שינוי? מה הרווח/המחיר של השינוי?
- העברה: האם יש לכם דוגמה לשינוי שעשיתם בעבודה והוביל לרווח/להפסד?

3. ג'אגלינג קבוצתי

ציוד: הרבה כדורים או חפצים למסירות.

הוראות המשחק: המשתתפים יעמדו במעגל.

המשימה: ננסה ללמוד ולשחק בג'אגלינג בקבוצה...

הכללים:

שלב א': שימוש בכדור אחד - על הכדור לעבור בין כולם בסדר קבוע. לכל משתתף יימסר

הכדור פעם אחת עד להשלמת הסבב, בסוף הסבב הכדור יימסר למשתתף הראשון.

שלב ב': בכל שלב יתווסף כדור. האם יימסר באותו סדר או לא? מה הכלל?

שלב ג': כמה מהר אפשר להעביר כדור אחד על פי הכללים – הקבוצה קובעת יעד זמן

לעצמה.

נושאים מוצעים לשיחה: תיאום נדרש בין המשתתפים, קשר עין והקשבה נדרשים, האם

השיגו את היעד שהציבו לעצמם, מה תרם להשגת היעד? מדוע, לדעתם, לא השיגו את

היעד שהציבו?

פעילות סיכום

הפעילויות המוצעות להלן יאפשרו לכל משתתף לשחזר את היום ולסכמו. מומלץ לבחור

פעילות אחת מהרשימה או לתכנן פעילות אחרת.

1. שק החפצים

כל צעיר מוציא חפץ משק חפצים אטום (מבלי לבחור) ואומר איך החפץ הזה קשור לתחושה

שאלתה הוא יוצא מיום הגיבוש.

2. השלמת משפטים

הכנה: מכינים מראש משפטים כתובים על גבי רצועות נייר כמספר המשתתפים ומניחים

אותם בתוך שקית או קופסה.



הוראות המשחק: יושבים במעגל. כל משתתף מוציא מהשקית רצועה ומשלים את המשפט שלו:

אני יוצא מהיום הזה בתחושה... היה לי כיף היום כש... היום שמחתי ש... אחרי היום הזה אני חושב ש... היה לי קשה היום כש... צפיתי שהיום נעשה... וכדומה.

3. שחזור היום

הכנה: מפזרים על הרצפה כרטיסיות שעל גביהן שמות הפעילויות שהתקיימו – שלושה עותקים מכל פעילות.

הוראות המשחק: יושבים במעגל. כל משתתף בוחר את הפעילות שהכי נגעה בו/הפעילות שהכי אהב ומסביר מדוע. אם רצה לבחור פעילות ולא נשארה לו כרטיסיה, יבחר כרטיסיה בעדיפות שנייה ויכול לציין זאת.

4. סיכום אישי וקבוצתי

כל משתתף מצייר/כותב על דף מה שימח אותו בפעילות הגיבוש, מספר בקבוצה מה כתב או משתף במידע בהתייחס לציור שצייר.

סיכום על ידי המחנכת - דגשים

- המחנכת תודה לצעירים שהגיעו ולאלה שהכינו את הפעילויות.
- תוודא שוב שכל הצעירים יודעים את שמה ואת דרכי התקשורת עמה.
- תזכיר שמתחילים את שנה"ל ב-1.9.
- ותסיים בציפייה לראותם בתחילת השנה.

